

Yttrande

Datum
2018-08-28

3.1.2

Diarienummer
4185/2018
Ert diarienummer
N2018-03829_RTS

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

n.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss angående EU-kommissionens förslag COM(2018) 372-375, 382, 390 och 471-473

Boverket uppmärksammar att ett flertal av myndighetens verksamhetsområden tillmäts ökad betydelse i kommissionens förslag till framtida sammanhållningspolitik. Här kan bland annat nämnas klimat och energi, digitalisering, mobilitet, stadsutveckling och sociala frågor med koppling till migrationshantering och bostadspolitik. Mot bakgrund av det vill Boverket gärna ställa sin expertis till förfogande när Sverige ska utforma partnerskapsöverenskommelse och program inför kommande strukturfondsperiod. Boverket ser att behov och efterfrågan är stor ute i landet för t ex klimatanpassningsåtgärder och förbättrade möjligheter att få fram tillräckligt med bostäder för att möta efterfrågan för nyanlända och andra hushåll med begränsade inkomster.

Boverket förespråkar att EU-medel kanaliseras till projekt med nationell strategisk relevans. Boverket vill även lyfta fram mervärdet av interregionalt samarbete och behovet av att ta hand om effekterna av globaliseringen i landets mer perifera områden. Boverket välkomnar kommissionens ambition att förenkla genomförandet av sammanhållningspolitiken, skapa utrymme för flexibilitet, minska de administrativa kostnaderna och tillgängliggöra resultat.

För att skapa förutsättningar för de integrerade strategier som beskrivs i bland annat artikel 22-28 i kommissionens förslag till förordning om gemensamma bestämmelser¹ menar Boverket att det är viktigt att redan inför programskrivandet involvera relevanta aktörer. Kommissionen har identifierat planeringsbygg- och bostadssektorn som en ytterst viktig sektor inom EU, inte minst för att klimatmål och andra mål för hållbar utveckling ska nås. Bostadssektorns aktörer är ofta vana vid integrerade insatser, som kan spänna över energieffektivisering och innovativt byggande till sociala insatser i eftersatta bostadsområ-

¹ COM(2018)375

den och integration. Det är frågor som har stor relevans i hela unionen och om denna expertis tas tillvara skulle EU-medlen kunna bidra till att utveckla innovativa, integrerade modeller och metoder som kan skalas upp såväl nationellt som på EU-nivå. Sverige har i ett jämförande perspektiv inte använt så mycket strukturfondsmedel inom bostadssektorn, men värdefulla lärdomar att bygga vidare på finns bland annat i storstadsområdena Stockholm, Göteborg och Malmö, som har utvecklat strategier för hållbar stadsutveckling inom ramen för nuvarande strukturfondsperiod.

Boverket vill även lämna synpunkter på kommissionens förordningsförslag i sak. Samtliga har koppling till det övergripande, politiska målet om ett grönare och koldioxidsnålare Europa² och handlar i stora drag om att bredda och förtydliga skrivningarna:

- Boverket saknar ett underliggande, särskilt mål som lyfter fram främjandet av koldioxidsnålt byggande (material) i ett livscykelperspektiv. Som det är formulerat nu handlar målet i stort sett bara om energiproduktion, energiomvandling och energianvändning. Det är möjligt att investera i energieffektiviserande upprustning av befintliga bostäder och befintlig offentlig infrastruktur, men inte uttryckligen i åtgärder som främjar ett koldioxidsnålt byggande. Boverket menar vidare att även minskad användning av farliga ämnen skulle kunna finnas med i uppräknningen av åtgärder som ska stödja det övergripande målet.
- Boverket förordar en separering av mål som handlar om att ”minska klimatpåverkan” respektive ”främja klimatanpassning”. Detta för att tydliggöra att det är två parallella spår som båda behöver prioriteras. Genom en sådan åtskillnad blir det också tydligare att målen har en likvärdig prioritering vid eventuella målkonflikter. I linje med det skulle det särskilda målet vii) under 2.1.b) kunna utvecklas för att betona vikten av att arbeta förebyggande. Boverkets förslag till ny formulering är att ”främja biologisk mångfald, grön infrastruktur och ekosystemtjänster i stadsmiljö som bidrar till hälsa och minskar föroreningar. Ta tillvara och utveckla ekosystemtjänster genom naturbaserade lösningar för att hantera klimatförändringar som värmeböljor och översvämningar.”
- I COM(2018) 372 final – Bilaga II listas så kallade centrala indikatorer, som ska användas för att mäta de framsteg som har gjorts för att uppnå de särskilda målen under hela programperioden. Även här ser Boverket en tendens till att målen snävas in för mycket samt att det är mer fokus på reaktiva än förebyggande åtgärder. Texten följs det särskilda målet iv) upp med outputindikatorn ”Ny eller uppgraderad övervakning av, varning för och reaktion vid katastrofer”. Åtgärder för att förebygga klimatrelaterade risker omnämns inte. Det särskilda målet v) följs upp med outputindikatorn ”Ny

² (Se Artikel 2.1 b) i förslaget till förordning om Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden (COM(2018)372)

eller uppgraderad kapacitet för avloppsrening”. Vattenförsörjning (relevant för industri, jordbruk, hushåll och samhällsfunktioner) omnämns inte.

I detta ärende har ställföreträdande generaldirektör Yvonne Svensson beslutat. Utredare Rebecka Mogren har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Mikael Nordström, avdelningschef Peter Fransson och ställföreträdande rättschef Carl-Magnus Oredsson deltagit.

Yvonne Svensson
stf. generaldirektör

Rebecka Mogren
utredare